

EESTI KUNSTIAKADEEMIA
Kunstikultuuri teaduskond
Muinsuskaitse ja konserveerimise osakond

Irene Press

**HARKU VALLAS MUTTI KINNISTUL ASUVA HOONE
AJALOOLINE ÜLEVAADE, OLEMASOLEVA OLUKORRA
HINNANG NING ETTEPANEKUD KORRASTAMISEKS**

Luugi tänav 3, Tabasalu, Harku vald, Harjumaakond

2013/2014. õ-a. Arhitektuuri konserveerimise ja restaureerimise täiendkoolituskursuse
lõputöö

Tabasalu 2014

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. AJALOOLINE ÜLEVAADE.....	4
1.1. Mõisast Mutti suvemõisaks.....	4
1.2. Hoone arhitektuur.....	5
2. KIRJELDUS JA HETKELINE SEISUKORD, ETTEPANEKUD KORRASTAMISEKS.....	8
2.1. Hoone ümbrus.....	8
2.2. Hoone katusekandmik, katusekate ja pööning.....	9
2.3. Korsten ja kvaadrid	11
2.4. Hoone välisseinad, vundament ja sokkel.....	12
2.5. Kelder.....	13
2.6. Aknad ja ukсед.....	15
2.7. Hoone siselahend.....	16
KOKKUVÕTE.....	17
KASUTATUD ALLIKMATERJALID.....	19
LISAD.....	20

SISSEJUHATUS

Mutti kinnistul paiknev suvemõisa peahoone asub Harku vallas Tabasalu alevikus Luugi tänaval. Hoone asub ida lääne suunal, sissepääs hoonesse on põhja suunalt. Tegemist on endise Tiskre mõisa asukohas paikneva Mutti suvemõisa peahoonega arvatavalt 19 sajandi lõpust. Tänu erinevatele omanikele on hoone välisilme ja siselahend muutunud ning hoone ei ole audentsena säilinud.

Hetkel on hoone erakätes ning hoonetele koos kõrvalhoonega on koostatud aastal 2012 Aktsiaselts EA RENG poolt detailplaneering kinnistu kruntimiseks elamumaaks ja liiklusmaa kruntideks. Detailplaneeringus on ette nähtud hoone mahtude ning välisilme säilitamine¹.

Käesolev töö on jaotatud sissejuhatuseks, kaheks suuremaks peatükiks, kokkuvõtteks ning lisadeks. Esimene peatükk annab ülevaate hoone ajaloolisest taustast, senisest kasutusest ja endistest omanikest. Teine peatükk keskendub Hoone hetkelisele analüüsile ning püüab anda edasi hoonest esinevaid probleeme ja ehituslikke kitsendusi. Samuti käsitletakse teises peatükis hoonest esinevate probleemide võimalike likvideerimiste ja parendamiste võimalusi.

Valisin om lõputöö teemaks Mutti suvemõisa n.ö. inimlikust uudishimust. Hoone asub minu kodutänav lõpus (vahepeal on küll tänu tänavate ristumisele tänavanime muutus: Põllu tee läheb üle Luugi tänavaks). Kolides aastal 2006 elama Tabsallu Teelahkme piirkonda olen hoonest alates sellest ajast korduvalt mööda jalutanud ning üritanud aru saada, mis hoonega tegemist ning millisest ajastust võib see koht olla.

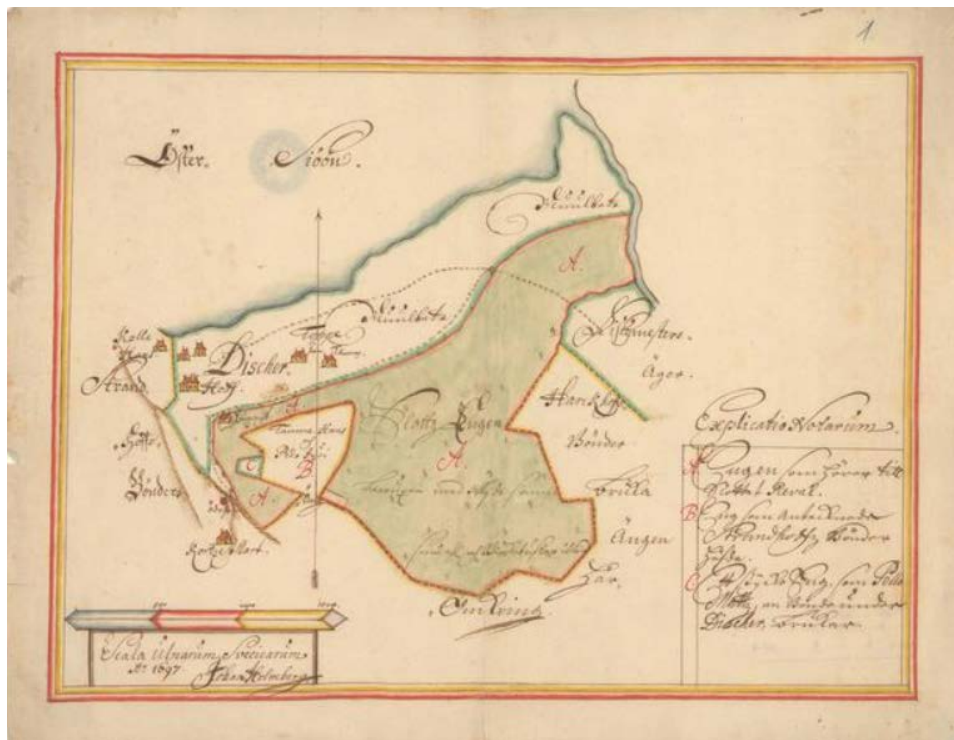
¹ www.harku.ee/et/detailplaneeringud

AJALOOLINE ÜLEVAADE

1.1 Mõisast Mutti suvemõisaks

Tegemist on tõenäoliselt endise Tiskre mõisa mõisasüdamikule rajatud hoonega, mis pärineb 19.sajandi lõpust või 20.sajandi algusest. Kuna mõisaks saame lugeda haldusüksust, siis antud juhul mõisale iseloomulikud tunnused, pigem on tegemist jõuka kodaniku suvekoduga.

Tiskre mõis kadus kaartidelt 19.sajandi lõpus, esmakordselt aga mainiti Tiskre mõisa 18.saj. II pooles, kaardilt leiab Tiskre mõisa juba aastast 1697 (1. Kaart 1). Tollel ajaperioodil kuulus mõis Fischmeistrile. Fischmeister oli Tallinna Kommtuuri mõju alla kuuluv ala. 18.sajandi kaartidel on praeguse Mutti kinnistu asukohas märgitud mõis Discher. Alates aastast 1849 kuulus Tiskre mõis Rannamõisa mõisa omandusse kus sellel aja hetkel oli omanikuks Peter Ludwig Constantin von Ungern-Sternberg.²

1.Kaart 1. Tiskre mõisa kaart aastast 1697 (Eesti Ajalooarhiiv)

² Harjumaa Mõisad ja Mõisnikud, Alo Särg, 2006.a.

Hoone koos kõrvalhoone ning maadega müüdi Rannamõisa mõisa poolt 1910 aasta lõpus Kristjan Jürgensonile³. Samuti on teada, et hoone koos selle kõrval paikneva kõrvalhoone ning maadega kuulus kuni II Maailmasõja alguseni perekond Jürgensonidele. Tänapäevase omaniku väitel, kes olnud kontaktis tolleaegsete omanike järeltulijatega, otsisid Jürgensonid selle hoone omale suvekoduks. Mingil põhjusel on muutunud mingist hetkest kinnistu nimetus ning täna teame me seda Mutti suvemõisana. Ostu-müügi tehingu toimumise ajal oli kinnistu nimetuseks Nuti. 1938 aasta andmete järgi on kinnistu suuruseks olnud 1,27 ha. Samuti on 1938 aasta Maaüksuse nimekirja andmetel tegemist Rannamõisa mõisa piirkonda kuuluva hoonega, samas aga vanade kaartide järgi võib arvata, et tegemist on endise Tiskre mõisa hoone asukohale ehitatud uue hoonega.

Võimu vahetusega 1940nendatel kinnistu koos seal paiknevate hoonetega riigistati Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi poolt. Hoone on olnud Nõukogude Eesti ajal kasutusena Rannamõisa Invaliididekoduna ning hiljem Pansionaadina ``Meritäht``⁴. Peale Eesti taasiseseisvumist on endine mõisahooned olnud kasutusena eramuna. Hetkel on hoone koos kõrvaloleva teenijatemajaga müügis.

1.2. Hoone arhitektuur

Mutti suvemõisa peamaja on ehitatud tõenäoliselt 19.sajandi lõpus või 20.sajandi alguses. Kahjuks ei ole andmeid hoone täpse ehitusaasta ega ka arhitekti kohta. Ning arvatavat ehitusaega võib ainult oletada.

Tegemist klassitsistliku lihtsa suvemajaga, mille ansamblisse kuulus ka teenijatemaja ning kus olid olemas hobusetall, teenijate ruumid ja muud abiruumid. Pesuköök kuulus peamaja juurde ning oli eraldi sissepääsuga hoone lääne suunalt. Tänapäevaseks endist pesuköögi sissepääsu koos pesuköögi säilinud ei ole. Viimati on see nähtav Muinsuskaitse Ameti poolt tehtud fotodel aastast 1976⁵.

Hoone asub kinnistul ida-lääne suunal ning peasissepääs on põhjast. Peasissepääsu kohal on paiknenud II korruse rõdu. Lõunas on hoone olnud eraldi sissepääs ning idas on fotode ja plaanide järgi olnud suur veranda (Foto 1). Verandast ei ole tänapäevaseks midagi järgi, kuigi

³ www.eha.ee/kinnistud, Lisa 5

⁴ Inventariseerimise joonised aastast 1980 (toimik nr. 2824, Harku)

fotodel, mis asuvad Muinsuskaitse Ameti arhiivis (aastast 1976) on veranda näha⁶. Hoone peasissepääs on säilinud esialgses mahus.

Hoone aknad on enamasti oma proportsioonid ja asukohad säilitanud. Muutused on toimunud seal, kus varem on olnud väljapääsud hoonest (veranda idas, väljapääs lõunas ja pesuköök läänes) nendes kohtades uste asemel asuvad täna akenad. Akende jaotus on olnud kuue ruuduline ning keskelt avatav. Uksed ja veranda aknad on olnud keerukamate ja veidi enam läbimõeldud disainiliste lahendustega.

Maja katusekatte tüüp ja kuju on säilinud. Teadmata on see, kas hoone katus on olnud algselt peale otstest ``sisselõigatud`` akendega. Hoonet vaadates võiks arvata et algselt on tegemist olnud mansardkatuse lahendusega hoonega, kus ruumi nappuse tõttu on läbi akende lisamisega tekitatud juurde teise korruse põranda pinda. Teatavasti oli 1930´ndatel hoonet suvemajana kasutanud perel kümme last, ning võib oletada et see tekitas ka vajaduse hoone laiendamiseks. Kuna aga puuduvad päris esialgsed andmed hoone ehitusaasta kohta ja ka on teadmata, kas tänaseks säilinud põhiplaanid hoonest on kõige esimest lahendust kajastavad, siis on selline arvamus puhtalt spekulatiivne ning põhineb hoone üldproportsioonide vaatlemisel.

2.Foto 1. Vaade hoone ida küljele veranda suunas. Tehtud aastatel 1930-1940, erakogu

⁵ register.muinas.ee (ERA.T-76.1.14668)

⁶ register.muinas.ee (ERA.T-76.1.14668)

3.Foto 2. Otsevaade hoone ida küljele veranda suunas. Tehtud aastatel 1930-1940, erakogu

4.Foto 3. Vaade hoone ida küljele. Tehtud aastal 2014

OLEMASOLEV OLUKORD

2.1 Hoone ümbrus

Kirjeldus.

Hoone asub looduslikult kaunis kohas metsa ääres. Jalutuskäigutee kaugusele jääb rand ning majast idasse kõrge pankrannik. Kunagisest pargist on säilinud suured puud, samuti võib maastikul tajuda omaaegse maastiku kujundamise jooni (4. Foto 3.). Hoone ümbrus on kujundatud kindla pargikava alusel ning on tänaseni loetav.

Seisukord.

Osaliselt on säilinud tehslük saar, mille tekitab kaevatud kraav. Tõenäoliselt on kraavi kuju olnud kunagi ringikujuline. Samuti on osaliselt säilinud üks saarele viivatest sildadest (pärimuse järgi on tehissaarele viinud kaks silda). Veel võib näha saare keskel olnud lehtla vundamendi jäänuseid- hetkel on see kaetud puidusodi ja lehtedega. Samuti on säilinud tiik ja osaliselt selle ümber olnud umbkaudu sajandi vanused puud.

Kuna hoonest on olemas fotod 1930'endate aastate lõpust, siis võib oletada, et hoone lõunaküljel kasvavad sirelid on pärit säilinud fotode tegemise ajast (8. Foto 7).

Maja tagaküljel, ehk siis hoonest lõunas, asus ka juurvilja- ja puuviljaaed millest tänaseks on säilinud mõned viljapuud.

Lisaks on hoone ümbruses palju väheväärtuslikke puid ja põõsaid. Hoone ümbruses tehti eelmise (s.o. aastal 2013) aasta kevadel raiet ning eemaldati enamik võsast. Säilitamisele jäid suured puud, millest küll kõik ei ole pärit pargi rajamise ajast. Seda, et tegemist on hilisemate kui pargi rajamise ajal kasvama pandud puudega, võib järeldada puude kasvamise ebastruktuursest asukohast suhtess ülejäänud ümbrusesse.

Ettepanekud korrastamiseks.

- Puhastada võsast ja ümber kukkunud suurtest puudest hoone ümbrus
- Eemaldada ringikujuliselt kevatud kraavist ja tiigist sinna aastatega kogunenud prügi ja liigne muda

2.2. Hoone katusekandmik, katusekate ja pööning

Kirjeldus.

Hoonel on katusekatteks valtsitud plekk. Katus on neljakümneviie kraadise kaldega.

Katusekandmik on puitprussidest, sarikate sammuga ca 1,5m.

Maja pööning ei ole planeeritud käidavaks. Soojustusena on kasutatud pööningul saepuru ning osaliselt on mõningates kohtades näha ka liiva. Pööning on tuulutatav ning mõlemas hoone otsas asuvad pööningu aknad. Samuti on katusele tehtud väikesed ``valgus- ja tuulutused``.

Seisukord.

Katusekatet on osaliselt parandatud. Päiksepaistelise ilmaga pööningul olles on pööningu põrandal näha n.ö.valgustäppe, millest võib järeldada, et katusekate vajab mõningates kohtades parendustöid. Kõige suurem probleem katusekandmikele ja pööningule on see, et hoonel on olnud kunagi antennid. Antennid on tänaseks eemaldatud, samas aga on jäetud antenni läbiviigu avad katmata ning sealt pääseb hoonesse lume sulamise vesi ja vihm (5. Foto 4).

Ka võib näha katusekandmikul puidukahjurite poolt teostatud hävitustööd. Osaliselt on üks kande sarikas ``läbi näritud`` (6. Foto 5).

Pööningu aknad on olnud klaasitud, aga tänaseks klaasid on mõrased ning osaliselt puuduvad üldse.

Katuse vihmavee süsteemid on kas katki või puuduvad üldse (7. Foto 6). Täna jookseb vihmavesi katusele fassaadile.

Ettepanekud korrastamiseks.

- Teostada katusekattele avariiremont ehk siis katkised kohad esialgu parandada. Seejärel tellida võimalusel tellida hoonele uue katusekatte paigaldamise projekt koos katusekatte vahetuse ja soojustamisega.
- Teha kindlaks katusekandmiku kahjustused ja kahjustatud osad vahetada.
- Korrastada korstnate läbiviigu kohad katusel.
- Luua katusele toimiv vihmavee süsteem.

5. Foto 4. Pööningul on näha endise antenni asukoht ja vee kashjustus selle all.

6. Foto 5. Puidukahjurid katusekandmikul.

7. Foto 6. Kahjustunud vihmavee süsteem.

2.3. Korstad ja kvaadrid

Kirjeldus.

Hoonel on olnud valgeks krohvitud omanäolised ja huvitava laehendusega korstad (Foto). Fotolt on näha, et korstad on koosnenud soklist, tüvest ja ülemisest karniisist ehk lõpetusest, mis on olnud kaetud tõenäoliselt plekiga. Korstna asukoht on esialgselt asukohast erinev, ehk siis seda on aja jooksul vastavalt vajadusele muudetud.

Tänaste korstnate väliskeskkonnas olevad osad on tehtud valgest silikaattellisest (Foto). Puitklotsidest kvaadrid on lihtsa profiiliga ning annavad kena lõpeuse hoone II korruse eenduvatele akendele.

Seisukord.

Korstna ümbruse plekk on katusel osaliselt puudu ning vihmavesi pääseb mööda korstna jalga pööningule. Samuti on vigastatud kortsna läbiviik hoone pööningult teisele korrusele (8. Foto 7).

Puidust kvaadrid on hästi säilinud.

Ettepanekud korrastamiseks.

- Kontrollida korstnate tehnilist seisundit ja tõmmet ning vajadusel tellida korstnate puhastamine.
- Taastada korstnate läbiviigu kohad.

8.Foto 7. Vaade hoonele lõunast. Tehtud aastatel 1930-1940, erakogu

2.4. Hoone välisseinad, vundament ja sokkel

Kirjeldus.

Hoone välisseinad on ehitatud rõhtpalgist ning enamjaolt kaetud rõhtsa suluslaudisega.

Välisseinte osa I korruse akendest kuni soklini on kaetud püstise suluslaudisega. Voodrilauad on tõenäoliselt kaetud õlivärviga.

Hoonel on kõrge sokkel (ca 2m) ning ta asub paekivist vundamendil. Sokkel on kaetud krohviga.

Olukord.

Fassaadi lõuna ning ida küljel on voodrilaudadelt värv puudu, lauad on n.ö. mustaks põlenud (10.Foto 9). Põhjas ja idas on värv paremini säilinud ning on nähtav. Puuduliku vihmavee süsteemi tõttu on fassaadil selgelt näha ka tugevamate vihmavee kohtade nõrsemise kohad. Soklil olev vihmaveelaud on osaliselt kati või puudu, maja põhjaküljel on toimunud hoone vajumine. Sellest tulenevalt on vihmaveelaud kaldu hoone suunas ning vee juhtimine toimub hoone soklile (12.Foto 11). Lisaks on lõunaküljel oleva vihmavee laua alla leidnud tee suured sipelgad, kes sealt kaudu tassivad endale pesamaterjali (9.Foto 8.). Hoone lähedal on mitu suurt metsasipelgate pesa.

Soklil on osaliselt allääres toimunud niiskumine. Soklis on kerged praod ja mõningates kohtades võib näha krohvi koorumist (11.Foto 10).

Ettepanekud korrastamiseks.

- Ehitada hoonele töötav vihmavee süsteem ning juhtida vesi majast eemale.
- Fassaadi laudisele teostada viimistlus ja vajadusel vahetada välja pehkinud voodrilauad.
- Vihmaveelaud sokli ja fassaadilaudise kokkuvõtte kohal vahetada välja.
- Soklil teha krohvhiparandused.
- Teha putukatõrje sipelgatele.

9.Foto 8. Sipelgate ``kodutee`` soklil.

10.Foto 9. Hoone lõunapoolne fasaad

11.Foto 10.Sokli kahjustused ja puuduv veelaud

12.Foto 11. Maja suunas kaldu veelaud ja sokli niiskumine põhjapoolsel maja küljel

2.5. Hoone kelder

Kirjeldus.

Enamjaolt tegemist kaarvõlvidega keldriga. Ainuke erinevus on endise pesuköögi alune keldriosa, seal on tegemist puittaladele toetuva n.ö. sileda puitvahelaega keldriga. Kelder on ehitatud paekivist ning kaetud valge lubikrohviga (Foto). Kelder jaotub kolme erineva sissepääsuga üksuseks: esimene on puittaladega pesuköögi alune kelder, järgmine on ühe ruumiga võlvitud keldriruum, kolmas on neljast ruumist koosnev võlvitud keldrilaega paekivist kelder.

Olukord.

Võib öelda, et kelder on antud hoone puhul kõige audentsemalt säilinud ning vaatluse järgi ka kõige paremas tehnilises seisukorras. Võlvitud lagedega keldris on säilinud vanad juustu,

liha jms. toitainete ripustukonksud. Neid võib leida nelja ruumiga keldriosa kahest ruumist. Hoone keldri keskmine osa on olnud pärimuste järgi (omaniku esindaja ütluste järgi) kasutusel sahvrina, kus hoiti liha, juustu võid ja muud kiiresti riknevat toitu.

Ettepanekud korrastamiseks.

- Vahetada välja keldrisse viivad välisüksed
- Puhastada kelder sinna aastatega kogunenud prahist
- Kunagiste remonttööde käigus tehtud torustike läbiviigu avad, mis hetkel on lihtsalt hoonele sisse lõhutud, korrastada

13.Foto 12. Vaade keldriruumis

14.Foto 13. Säilitamist vajavate toitude vanad ripustuskonksud keldris

2.6. Aknad ja ukсед

Kirjeldus.

Hoone aknad ei ole audentsena säilinud. Akende ja uste asukohad on jäänud samaks. Ainsad muutused seoses akende ja uste asukohtadega on seotud hoone kahe külgmise väljapääsude kaotamisega. Esialgselt on hoonel olnud kolm väljapääsu, tänaseks on alles üks. Säilinud on peasissekäik.

Olukord.

Hoone I ja II korruse aknad on heas korras. Keldriakende puidust raamid on tänu puudulikule vihmavee süsteemile osaliselt pehkinud. Keldri aknad vajavad kas välja vahetamist või osalist taastamist. Samuti on avariilised pööningu aknad, kus peamiseks probleemiks on aknaklaaside puudumine. Uksed vajavad vahetamist eelkõige keldril. Sokli osas asuvad ukсед on niiskuse tõttu pundunud. Hoone välisuks on üsna heas korras ja tõenäoliselt välja vahetamist ei vaja (15.Foto 14.) .

Ettepanekud korrastamiseks.

- Keldri ja pööningu aknad vahetada uute vastu
- Eluruumide aknad taastada (vana värvi eemaldus, uue peale kandmine, vajadusel suluste uuendamine, klaasimine katkiste aknaklaaside korral)
- Hoone peasissepääsu välisuks võimalusel taastada. Hoone siseuksed võiks võimalusel välja vahetada ja olemas olevad siledad MDF ukсед vahetada puituste vastu.
- Keldriuksed välja vahetada.

15.Foto 14. Vaade hoone sissepääsule

2.7. Hoone siselahend

Kirjeldus.

Tegemist kahe korruselise avarate ruumidega hoonega. I korruse ruumid on kõrgete lagedega, samas II korruse ruumides on osaliselt tegemist kaldlagedega. Hoone vahelaed on puidust. Säilinud on peretoa põrand (kaetud laminaadiga ja tänu sellel jäänud alles).

Maja kütte on lahendatud elektriga ning endiseid ahjusid või küttekoldeid säilinud ei ole.

Olukord.

Hoone esialgsest plaanilahendusest on säilinud ainult korstnate asukohad ja I korruse kandseinad. Trepp on säilinud osaliselt, esialgu on trepp olnud vahemademega U-kujulise liikumissuunaga kinnine puittrepp, tänaseks on saanud sellest L-kujulise liikumisega trepp. Trepialune on kinni ehitatud ja trepp ise on kaetud paksu värvikihiga (tõenäoliselt tegemist õlivärviga).

Katusealused pinnad, mis varemalt on olnud kasutusel on kinni ehitatud ja nendesse liikumiseks tuleb ronida pööningu kaudu.

Ruumides on näha korstnajaalgade ümber niiskuskahjustusi. Hetkel on selgusetu, kas tegemist on hallitusega või seenega. Tõenäoliselt on põhjuseks korstnate läbiviigu juures katusel oleva pleki osaline puudumine või katusepleki pleki vigastused. Samuti on suur veekahjustus II korruse ja pööningu vahelisel vahelaed, kohas kus kunagi on paiknenud antenn.

Hoone siseuksed on kõik ``uued``.

Ettepanekud korrastamiseks.

- Teha kindlaks hoone eluruumides olevad veekahjustuste ulatused: II korruse ja pööningu vahelagi, korstnate läbiviigu kohad.
- Vajadusel vahetada välja kandvate hooneosade kahjustunud puitdetailid (prussid, palgid)
- Tellida kütte ja ventilatsiooni projekt.

KOKKUVÕTE

Käesolevas töös on antud ülevaade endise Tiskre mõisa kujunemisest Mutti suvemõisaks ja selle ehituslikust seisundist.

Hetkel on hoone müügis ja tõenäoliselt peale uue omaniku leidmist luuakse majale tulevikus täiemahuline restaureerimisprojekt. Kuna tegemist ei ole minsuskaitse aluse objektiga ja samuti puudub detailplaneeringus nõue hoone säilitamise kohta, siis sellises olukorras võib ka juhtuda, et hoone lammutatakse ning taastamisele läheb ainult sokkel. Detailplaneeringu kohaselt⁷ on uuel omanikul hoone puhul vaja jälgida olemas olevat mahtu ning mitte oluliselt muuta hoone välisilmet.

Analüüsist selgus, et hoone peamiseks probleemiks on katkine katus ning sellest tulenevad läbilaskvuse probleemid. Ka võib arvata, et pööningu puudulikust soojustusest tekivad talvel probleemid katuseplekile kondenseerunud veeaurust. Kuna aga hoones ei ole mitmeid aastaid elatud ja sealseid ruume enamasti ei kõeta, siis ei ole temperatuuri vahemikud hoone väliskeskkonnas ja sisekeskkonnas suured ning kondenseerumine on minimaalne. Teine probleem on vertikaalplaneeringu ja sademevee hoonest eemale juhtimise puudumine. Tänu sellele toimub pidev hoone niiskumine seda nii sokliosas kui ka välisseinel.

Hoone katust on aeg-ajalt parandatud, viimati tehti seda aasta tagasi (s.o. aastal 2013). Kuna aga omanik ise ei ole parandustöid kohapeal vastu käinud võtmas, siis on töö tulem suhteliselt küsitav. Visuaalsel vaatlusel võib arvata, et antennide ja korstnaümbruste läbiviigu kohtades olevad katkised katuseplekid on vanemad kui aasta. Mingis osas on katust väliskekkonna mõjude (sademevesi, lumi jne.) suhtes kindlamaks muudetud, seda saab öelda tänaseks kuivanud vanade veekahjustuste järgi.

Antud hoone puhul tuleks spetsialiste kaasates leida lahendus kõigepealt katusekatte ja pööninguga sotud probleemida, ning paraleelselt tegeleda sademevee juhtimisega hoonest eemale. Töö kirjutamise ajal on maja praegune omanik pisut olukorda parandanud, tehes katusel käepäraste vahenditega ``lappimistöid``. Samuti on tehtud tõrjet sipelgatele kes hoone soklil jalutasid.

⁷ www.harku.ee/et/detailplaneeringud

Nagu eespool mainitud, siis tõenäoliselt saavad suuremad muutused ja parandustööd hoonega toimuma siis, kui uus majal on olemas uus omanik.

KASUTATUD ALLIKMATERJALID

Kirjandus

Harjumaa Mõisad ja Mõisnikud, Alo Särg, 2006.a.

Kunstikultuuri teaduskond Muinsuskaitse ja konserveerimise osakond täiendkoolituse materjalid

Arhiivimaterjalid

Maaüksuse nimekiri aastast 1938 (ERA.62.42.316)

Kodakondsuse toimik aastast 1943 (ERA.14.13.1945)

Inventariseerimise joonised aastast 1980 (toimik nr. 2824, Harku)

Interneti leheküljed

www.muinas.ee

register.muinas.ee (ERA.T-76.1.14668)

www.harku.ee/et/detailplaneeringud

www.eha.ee/kinnistud

Vestlus

Kaarel Tammar 05.04.2014 Tabsalus Mutti suvemõisas

LISAD

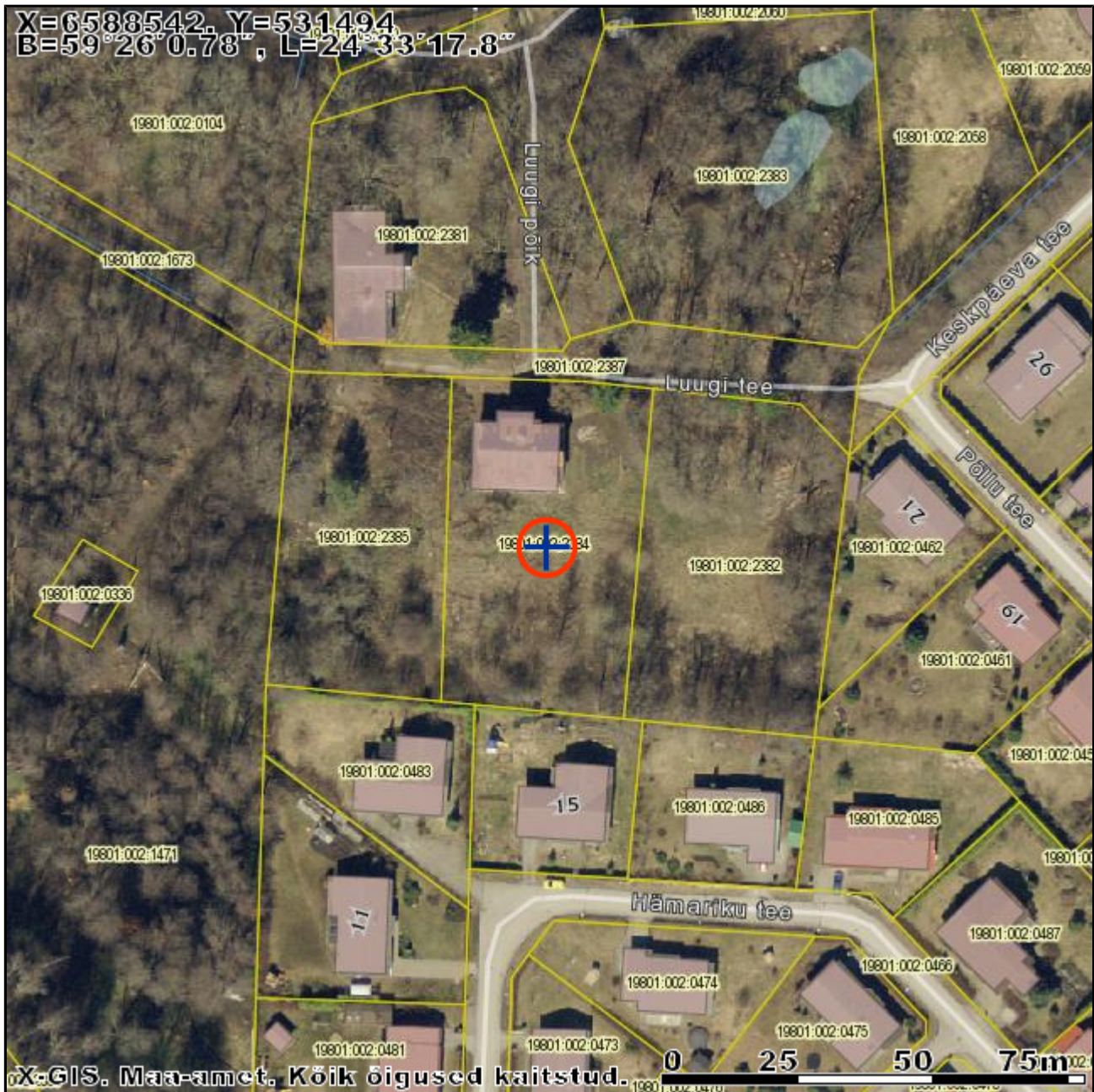
- Lisa 1. Asendiplaan. Väljavõte Maa-ameti kaardiserverist
- Lisa 2. Krundi plaan. Väljavõte detailplaneeringust
- Lisa 3. Hoone keldri, I korruse ja II korruse plaanilahendus 20.sajandi algusest
- Lisa 4. Hoone keldri, I korruse ja II korruse plaanilahendus aastast 1995.
- Lisa 5. Väljavõte kinnistute registrist

Lisa 1. Asendiplaan

Mitteametlik väljavõte.

Väljavõte Maa-ameti kaardiserverist

X = 6588642, Y = 531595

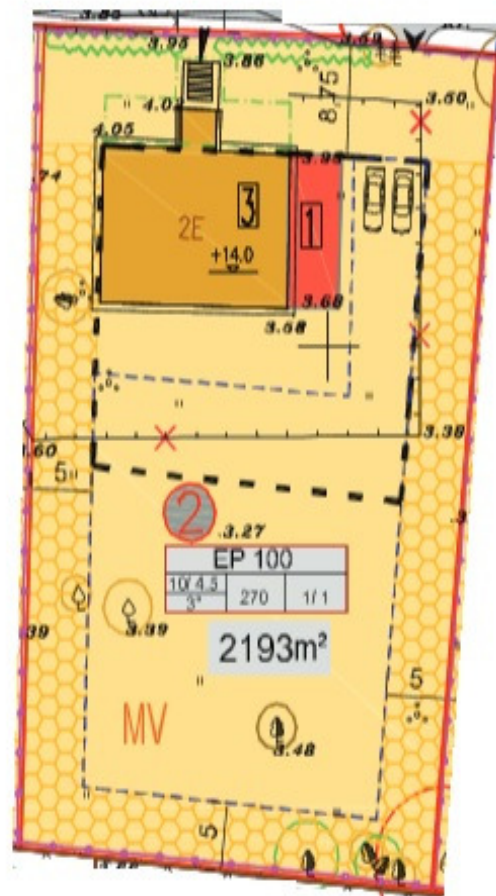

X = 6588441, Y = 531394

M 1:1183

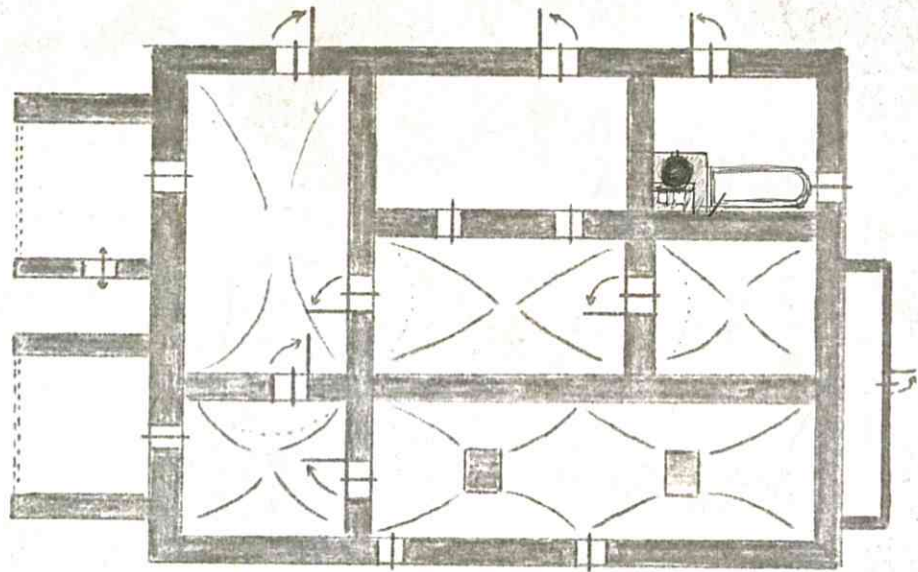
Kaardiserveris olev info ja sellest tehtud väljavõtted on informatiivsed ega ei ole ametlikud. Väljavõtete kasutamisel peab ära märkima nende päritolu.

- Registreeritud KÜ
- Tunnus
- LÜ/piiriettepanekud
- LÜ/piiriettepanek
- toimikuga seotud LÜ
- aeguv LÜ

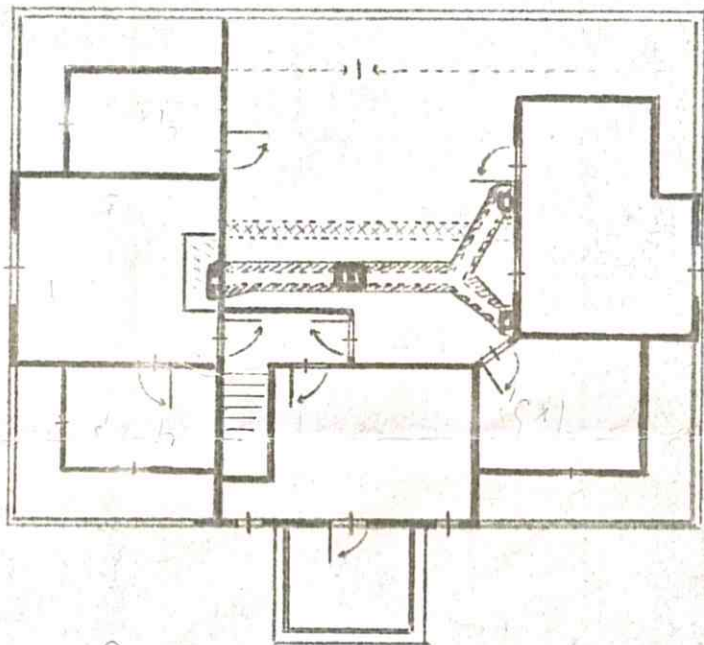
Lisa 2. Krundi plaan. Väljavõte detailplaneeringust

1351
 1352
 1353

Yeller

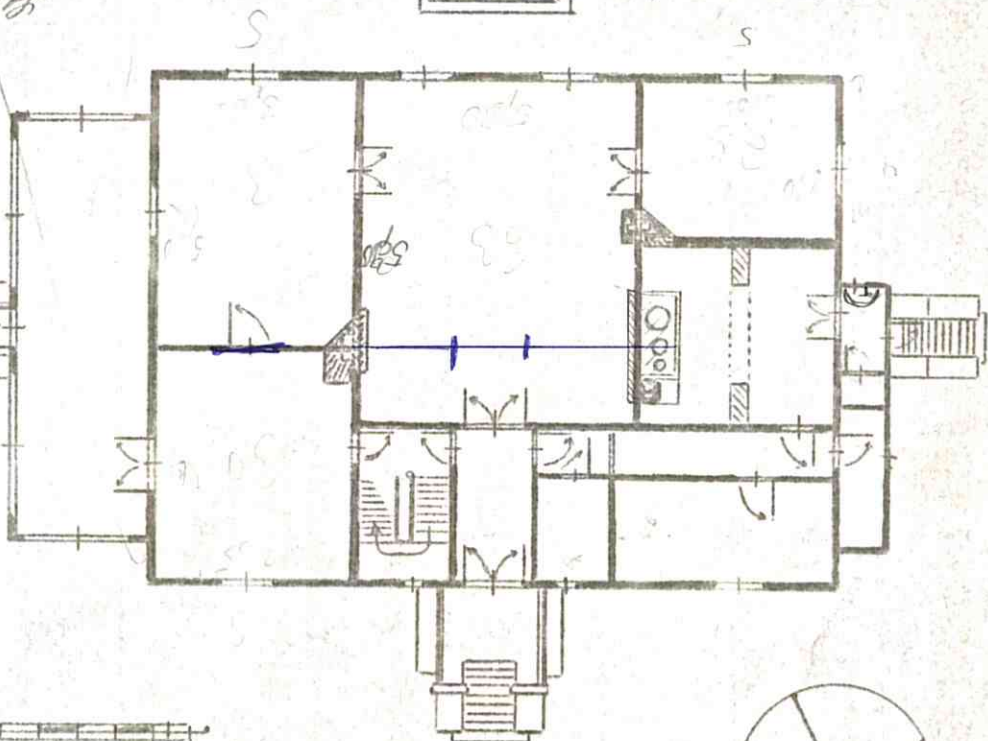
S

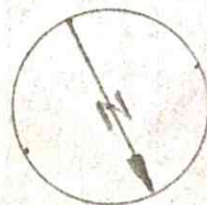
Mangracher

Strandhof
 Kreis Marittim, Island
 Nr. 1351 (Stanza)

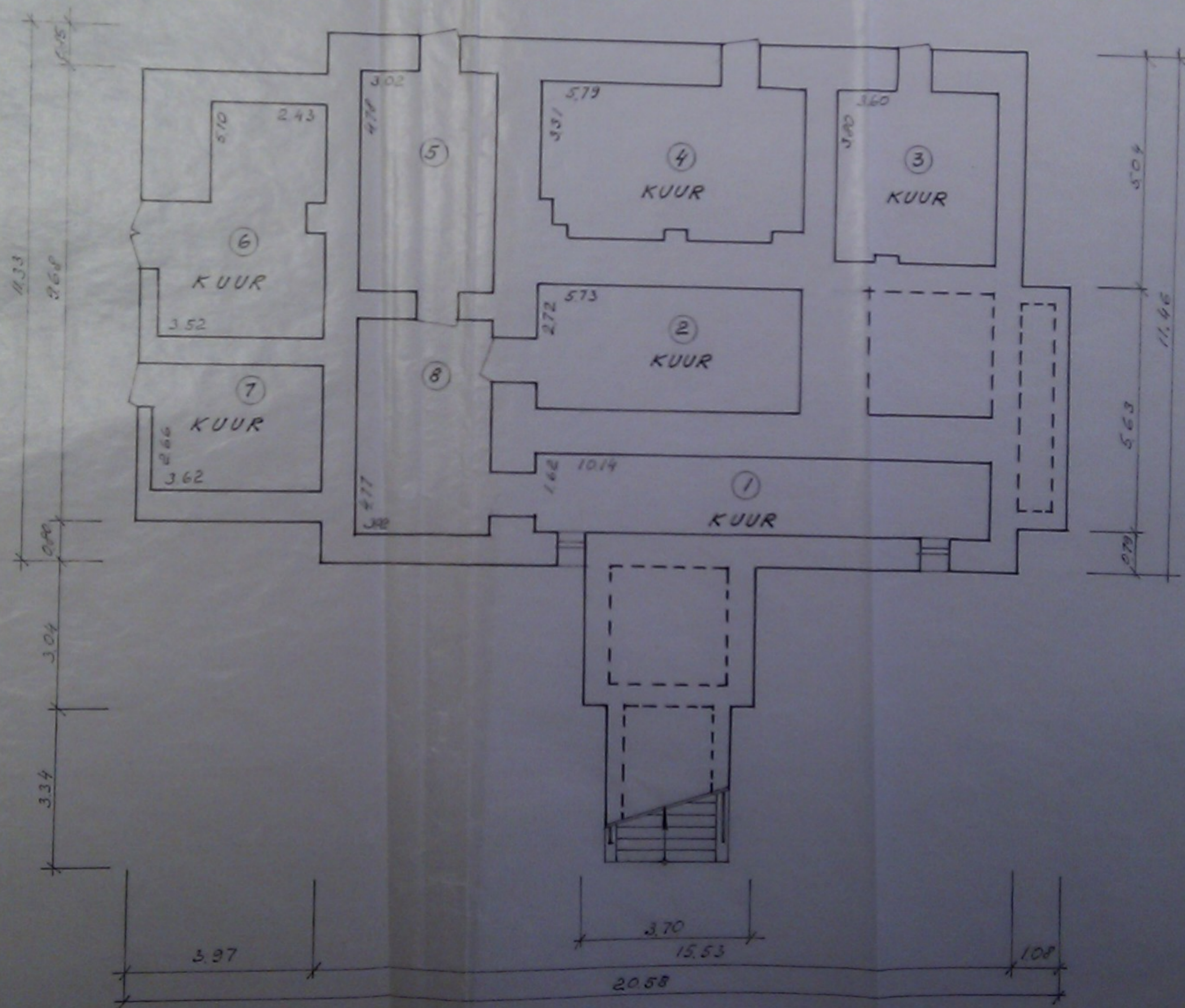
Strandhof

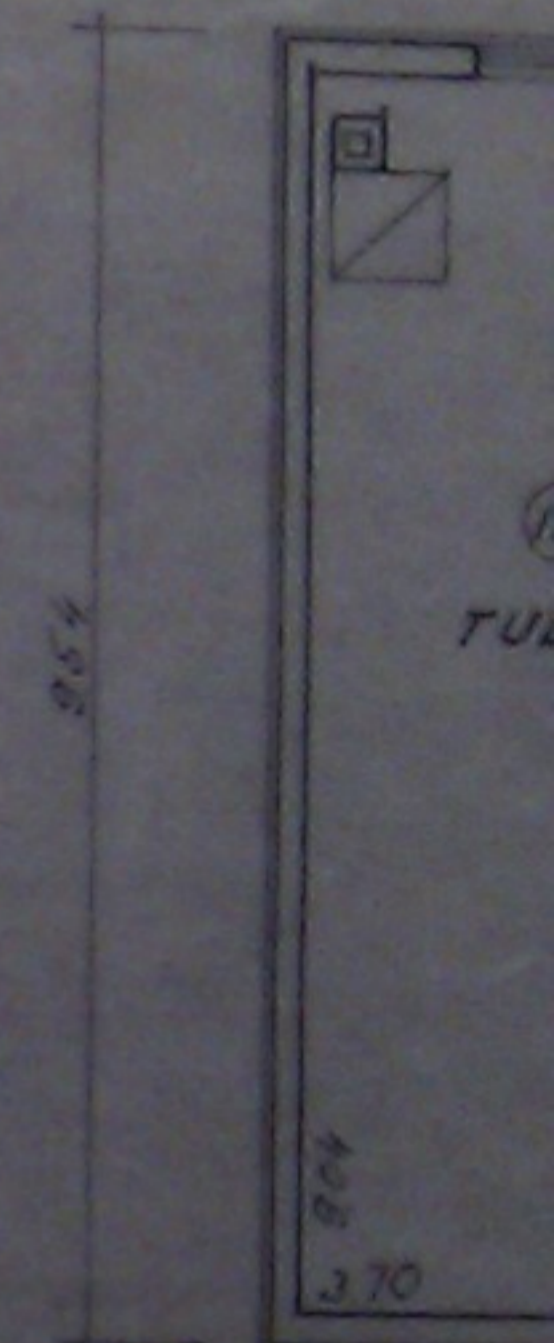
Bochynowice (Wieliczka)

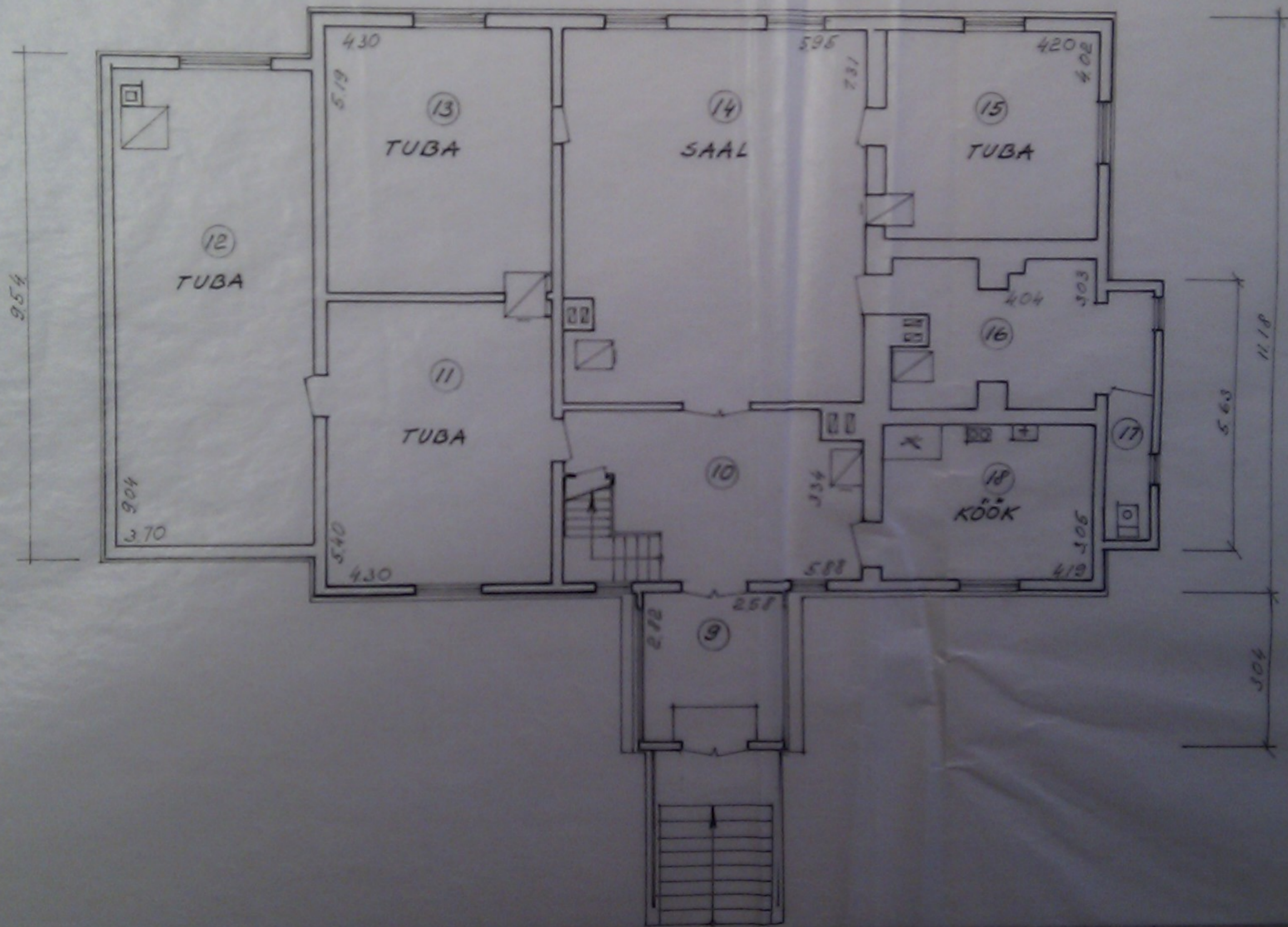
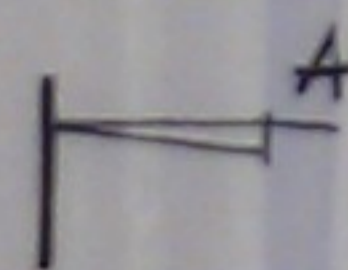
13 SOKLIKORRUS

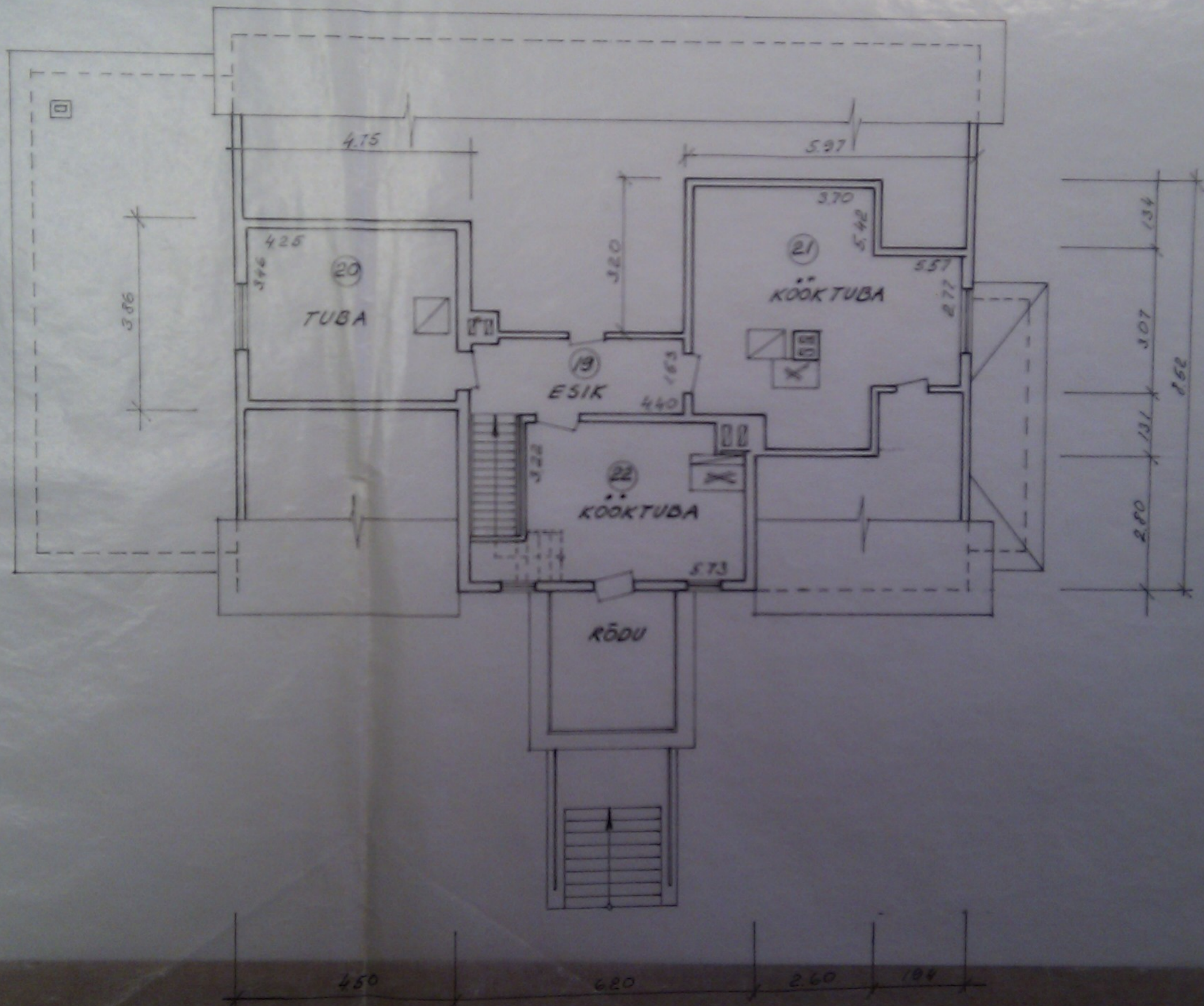

ESIMEN

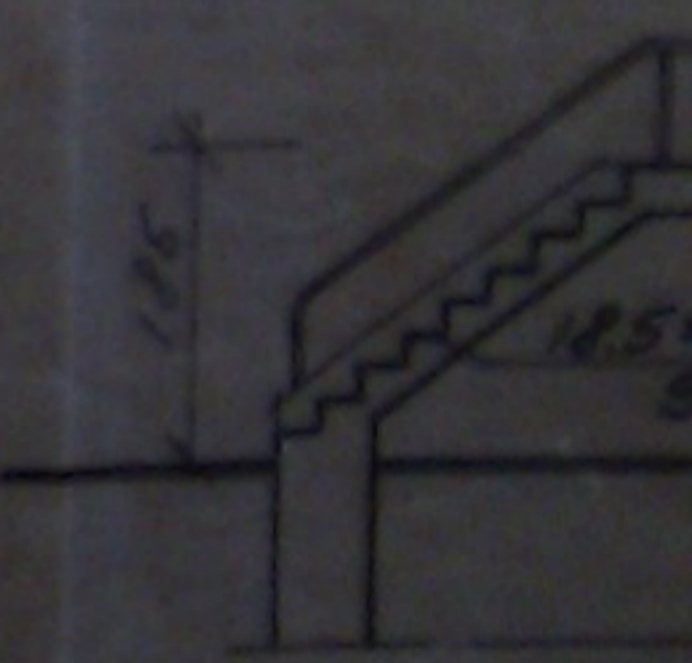

ESIMENE KORRUS

PUIT 025

PAA

Kinnistu	1351 Nuti	Ringkond	Tallinn-Haapsalu KA: Mõisamaad
Krundi nr	--	Vanad numbrid	--
Viide	--	Märkused	--

Asukoht	Tänav	Majad	Märkused	TLA	EAA
Rannamõisa mõis (Keila khk)	--	--	--	--	+

Tehing

Tehing	ost/müük			Sisu
Kinnistamise kuupäev	02.12.1911	TLA	EAA	--
Tehingu kuupäev	18.09.1910	--	+	
Omandas		TLA	EAA	
Kristian Jürgenson	--	+		

Liitmisel/lahutamisel

	Kinnistu	Maaliik	Suurus	Ühik	Kuupäev	Märkused	TLA	EAA
+	--	Eramaa	1.000	tessatin	02.12.1911	--	--	+
+	--	Eramaa	390.000	ruutsüld	02.12.1911	--	--	+